

עמ"ת 12279/09/17 - מדינת ישראל נגד ואאל צאלח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 12279-09-17 מדינת ישראל נ' צאלח(עציר)

בפני כבוד השופט ד"ר עמי קובו
העוררת מדינת ישראל
נגד
המשיב ואאל צאלח (עציר)

ב"כ העוררת: עו"ד אבי שגב

ב"כ המשיב: עו"ד דרויש נאשף

החלטה

רקע

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה (כב' השופט ע' מורנו) במ"ת 52697-08-17 מיום 6.9.17 (להלן: "**ההחלטה**"), לפיה הורה בית המשפט על שחרורו של המשיב ממעצרו בתנאים הבאים:

א. התחייבות עצמית על סך 10,000 ₪.

ב. ערבות צד ג' על סך 10,000 ₪.

ג. הפקדה במזומן על סך 5,000 ₪.

ד. איסור כניסה לישראל למעט ישיבות בית המשפט אליהם זומן כדין.

2. ביום 28.8.17 הוגשה נגד המשיב בקשה למעצרו עד תום ההליכים בעניינו.

בד בבד עם הבקשה הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירות של **כניסה לישראל שלא כחוק**, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952; **גניבת רכב**, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"); **זיוף סימני זיהוי של רכב**, לפי סעיף 413 לחוק; **הפרעת שוטר במילוי תפקידו**, לפי סעיף 275 לחוק; **נהיגה ללא רישיון נהיגה**, לפי סעיף 10 א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א - 1961 ו**נהיגה ברכב ללא ביטוח**, לפי סעיף 2 א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, בתאריך 23.8.17 **שהה המשיב בישראל מבלי שהיה רשאי לשהות בה כדין. באותו מועד, לאחר השעה 22:00, בחיבת ציון, התפרץ המשיב לרכב מסוג לנד קרוזר (להלן: "הרכב") בכך שפגע בחלון המשולש האחורי וגנב אותו. באותן נסיבות החליף המשיב את לוחיות זיהוי הרכב, כשהוא מתקין על הרכב לוחיות זיהוי אחרות ומשליך את לוחיות הזיהוי המקוריות למושב האחורי ברכב. בהמשך למתואר, בשעה 5:35, נהג המשיב ברכב עת ניידת משטרה סימנה לו**

לעצור תוך שימוש בכריזה ובאורות מהבהבים, אך המשיב הגביר את מהירות הנסיעה. משנחסם נתיב הנסיעה על ידי רכבים אחרים, יצא המשיב מהרכב והחל בבריחה רגלית עד שנעצר על ידי שוטר שהפעיל נגדו מכשיר טייזר.

3. ביום 6.9.17 התקיים דיון בבקשת המעצר. במועד הדיון בבקשה, לא חלק ב"כ המשיב על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ועתר לשחרורו בתנאים מגבילים. מנגד עתרה העוררת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

4. באותו מועד ניתנה החלטה במסגרתה קבע בית משפט קמא קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. בית המשפט קבע כי על פי הלכת קונדוס, עצם היותו של המשיב תושב האזור אינו מונע את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר, שכן עילת המעצר המרכזית העומדת נגדו הנה הימלטות מאימת הדיון. כמו כן נקבע כי ניתן להבטיח את התייצבותו של תושב האזור בביטחונות כספיים ובהפקדת כספים משמעותיים. בהינתן העובדה שבתיק דנן מדובר במשיב שהינו נעדר עבר פלילי ויליד 1995 הורה בית המשפט קמא על שחרורו של המשיב בתנאים לעיל.

טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ העוררת, עו"ד אבי שגב, המשיב הינו שוהה בלתי חוקי אשר נכנס לישראל לצורך ביצוע עבירות רכוש ובעת שהותו בישראל ביצע עבירות רכוש, נהג ללא ביטוח ורישיון וניסה להימלט משוטרים תחילה בנסיעה ולאחר מכן רגלית. עובדות אלו מעידות על חומרת המעשים ויש בהן כדי להעיד על עילות המעצר. בית המשפט קמא שגה עת לא ייחס משקל מספיק לחשש מהימלטות מן הדיון, אשר נובע ממקום מושבו של המשיב ומהעונש הצפוי לו, ככל שיורשע בדיון, אשר ייתכן שיהיה עונש מאסר ממושך. היעדר עבר פלילי וגילו הצעיר של המשיב אין בהם כדי לסייע לו נוכח חומרת המעשים. לא מדובר בעבירות נלוות להשהיה שנועדו להכשיר את שהייתו בישראל, אלא בעבירות שמקימות עילת מעצר של מסוכנות מהרף הגבוה וזאת בנוסף לעילת המעצר בגין החשש להימלטות. אמנם המשיב צעיר ונעדר עבר פלילי, ואולם הוא נכנס לארץ כדי לבצע עבירות, וביצע עבירות ברף חומרה ומסוכנות גבוהים ועל כן לא נכנס לגדר אלו שיש לשחררם לפי הלכת קונדוס. יש להתייחס לא רק לחשש להימלטות מהדיון, אלא גם למסוכנות הנלמדת ממעשיו החמורים של המשיב אשר מקימה עילת מעצר עצמאית. לפיכך, עת ב"כ העוררת לקבל את הערר ולהורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים בעניינו.

6. לטענת ב"כ המשיב, עו"ד דרויש נאשף, המשיב הינו בחור צעיר, נעדר עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. בית המשפט קמא לא שגה בהחלטתו. ישנן החלטות רבות של בתי משפט במקרים חמורים אף יותר, כאשר מדובר בנאשמים בעלי עבר פלילי ואף שתלויים ועומדים נגדם מאסרים על תנאי, בהם קבעו בתי המשפט שיש מקום להורות על שחרור בתנאים מגבילים. החלטת בית המשפט קמא, ככל שהיא נוגעת לשחרורו של המשיב, הינה נכונה ואינה עומדת בניגוד לדיני המעצרים. עם זאת יתכן שיש מקום לקבוע סכום הפקדה גבוה יותר. לו היה מדובר במשיב צעיר ללא עבר פלילי, אשר אינו תושב האזור, אז כלל לא הייתה מתעוררת שאלה בדבר השחרור. בהחלטות רבות של בתי המשפט המחוזיים, ואף של בית-המשפט העליון משוחררים נאשמים שלהם מיוחסות עבירות דומות, ואולם בתנאים של הפקדות משמעותיות יותר מהתנאים אשר הוטלו על המשיב. אשר על כן עת ב"כ המשיב לדחות את הערר ולהשאיר את החלטת בית המשפט קמא על כנה, ולכלל היותר להורות על הפקדה

משמעותית יותר.

דין - המסגרת הנורמטיבית

7. לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים **שוכנעתי כי דין הערר להתקבל באופן חלקי, כך שהמשיב ישוחרר בתנאים מגבילים בערבויות גבוהות יותר להבטחת התייצבותו.**
8. נקודת המוצא לדין הינה חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996, המורה בסעיף 21(ב)(1) כי גם לאחר שנמצא כי קיימות תשתית ראייתית לכאורה ועילת מעצר, לא יעצר המשיב אם ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך שחרור בתנאים מגבילים, שפגיעתם בחירותו של המשיב פחותה.
- "בית המשפט לא יתן צו מעצר לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן נוכח, לאחר ששמע את הצדדים, שיש ראיות לכאורה להוכחת האשמה, ולענין סעיף קטן (א)(1), לא יצווה בית המשפט כאמור, אלא אם כן נתקיימו גם אלה:
- (1) לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה".
9. גם בדין בעניינם של נאשמים תושבי האזור מונחים על כפות המאזניים אותם ערכים וזכויות - חירות הנאשם מזה, והצורך להגן על הציבור ובטחונו ולהבטיח ניהול הליכי משפט תקינים מזה.

עילת ההימלטות מאימת הדין - שוהים בלתי חוקיים

10. בבחינה האם לעצור נאשם שהינו תושב האזור עד תום ההליכים או לשחררו ממעצר בערבויות מתאימות, נדרש בית-המשפט לנתונים הרלוונטיים לאותו מקרה ואין הוא יכול לעמוס על כתפי הנאשם הערכות כלליות ואקסיומות הנובעות מהיותו תושב האזור (ראו בש"פ 2739/02 **צבאח נ' מדינת ישראל**, (9.4.02); בש"פ 5017/99 **סעאדה נ' מדינת ישראל** (26.8.99); בש"פ 6339/03 **מדינת ישראל נ' חושיה** (11.7.03)).
11. הקושי המרכזי בשחרור משיב שהינו תושב האזור לחלופת מעצר, יסודו בחשש כי הנאשם לא יתייצב לדין בעניינו וימלט מאימת הדין (להלן: "**עילת ההימלטות**"), בהתחשב בכך שרשויות אכיפת החוק של ישראל ממעטות לפעול בשטחי הרשות הפלסטינית וממילא קשה להן יותר להתחקות אחר נאשם שנמצא בשטח זה.
12. על אף קושי זה לא נשללה בפסיקת בית-המשפט העליון האפשרות לשחרר נאשם המתגורר באזור לחלופת מעצר. אמנם אפשרות ההימלטות מן הדין הינה שיקול בעל משקל, אך אין היא יכולה להכריע לבדה את שאלת השחרור לחלופת מעצר. **עצם היותו של נאשם תושב האזור אינו מונע את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר, וזאת כאשר ניתן להבטיח את התייצבותו בהפקדת כספים ובביטחונות משמעותיים אחרים.**
- בהקשר זה ראו דברי כב' השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש בבש"פ 9193/99 **מדינת ישראל נ' בורהאן** (28.12.99):

"בבחינת חלופת מעצר ניתן להביא בחשבון את קשיי האיתור של נאשמים הגרים באזורים שאינם נתונים לשליטה ופיקוח של משטרת ישראל. ניתן להתחשב בעובדה כי קל יותר לתושבי אזור אלה

עמוד 3

להימלט ולהתחמק ממשפט וקשה להתחקות אחר תנועותיהם. יחד עם זאת למרות שנסיבה זו בעלת משקל היא לעניין החלופה, אין היא בבחינת נסיבה מכריעה. לפיכך יש לבחון גם את יתר הנסיבות הקשורות באופיין של העבירות ובעבריינים עצמם".

13. בבש"פ 6781/13 **קונדוס נ' מדינת ישראל** (4.11.13) (להלן: "**קונדוס**") קבעה כב' השופטת ע' ארבל את השיקולים העיקריים שראוי שינחו את בית המשפט הנדרש להכריע האם לשחרר בתנאים מגבילים נאשם שהינו תושב האזור:

"כאשר מדובר במי שאין לחובתו עבר פלילי מכביד - ובכלל זה כאשר אין מדובר במי שלחובתו הרשעות רבות קודמות בעבירות של שהיה בישראל שלא כדין, וכאשר העבירה היחידה המיוחסת לו היא של שהיה בלתי-חוקית בישראל, אני סבורה כי ניתן להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור, ולהבטיח את ההתייצבות לדיון בהפקדה כספית ובערובות כספיות משמעותיות. ככל שמדובר במי שביצע עבירות חמורות יותר לצד הכניסה שלא כדין לישראל; ככל שמדובר במי שלחובתו עבר פלילי מכביד; וככל שמדובר במי ששחרר בעבר בערובה, לא התייצב למשפטו ובהמשך נעצר שוב בגין שהיה בלתי חוקית בישראל, בין אם לצד עבירות נוספות, בין אם כעבירה עצמאית - יקשה להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור".

14. כלומר, כאשר עסקינן בעבירה של שהייה בלתי חוקית בלבד או בעבירה של שהייה בלתי חוקית בצירוף עבירות נלוות אשר נועדו לשם הכניסה והשהייה בישראל, כגון: הפרעת שוטר במילוי תפקידו, זיוף מסמך או שימוש במסמך מזויף, ככלל, עילת המעצר המרכזית הינה של חשש להימלטות מאימת הדין. כאשר עילת המעצר העיקרית הינה של חשש להימלטות, במקרים בהם אין לחובת הנאשם עבר פלילי משמעותי (כגון, הרשעות קודמות בעבירות בטחון, בעבירות רכוש או מאסרים על תנאי תלוים ועומדים), הרי שהנטייה הינה לאפשר שחרור בערבויות מתאימות. לעומת זאת, כאשר לחובת המשיב הרשעות קודמות בעבירות משמעותיות, הנטייה הינה להורות על מעצר (ראו למשל, החלטת כב' השופט ד' מינץ בבש"פ 6715/17 **חמידאן נ' מדינת ישראל** (3.9.17) בנוגע לשוהה בלתי חוקי בעל עבר פלילי ובטחוני, אשר התיישן).

כאשר לעבירת השהייה הבלתי חוקית מתווספות עבירות רכוש משמעותיות, הרי שעוצמת עילת ההימלטות הינה מוגברת, וזאת בשים לב לכך שצפוי למשיב עונש מאסר ממושך, אם יורשע בדין.

עילת המסוכנות בעבירות רכוש

15. בניגוד למצב שבו מבוצעת עבירה של שהייה בלתי חוקית בלבד, לצד עבירות נלוות, הדין שונה כאשר לשהייה הבלתי חוקית, מתווספות עבירות משמעותיות נוספות, כגון עבירות רכוש או אלימות, ובכלל זה עבירה של גניבת רכב. במצב דברים זה יש לבחון, לצד עילת ההימלטות, אף את עילת המסוכנות.

16. עילת המסוכנות בעבירות רכוש הוגדרה על-ידי כב' השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש בבש"פ 5431/98 **רוסלן פרנקל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (4) 268 (1998):

"מעשים שנועדו לפגוע ברכוש ולשלול רכוש פוגעים בסדרי החברה, פוגעים גם בזכויותיהם היסודיות של יחידים, ובנסיבות מסוימות יש בהם כדי לסכן את ביטחונה של החברה ואת ביטחוננו של כל אדם בה. בנוסף על כך, עבירות רכוש טומנות בחובן סיכון טבוע כי בתנאים מסוימים הן יבוצעו באלימות

ותוך סיכון חיי אדם, או שלמות גופו; אם לצורך השגת הרכוש, אם לשם שמירה עליו, ואם לצורך הימלטות המבצעים מעונש.

מטעמים אלה ניתן לקבוע כי עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של עבריינים מספר, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לפי מהותן ונסיבות ביצוען לסכן את ביטחון האדם ואת ביטחון הציבור.

לפיכך, אין לשלול קיומה של עילת מעצר בכל מקרה של עבירות המבוצעות נגד הרכוש, ויש לבחון את מכלול הנסיבות כדי לקבוע אם נתקיימה עילת מעצר, היינו - לבחון אם נשקף מן העברייני אשר לו מיוחסת העבירה סיכון לביטחון במשמעותו האמורה."

17. באשר לעילת מעצר בעבירות רכוש יפים דברי כב' הש' י' עמית בבש"פ 45/10 **מסארה נ' מדינת ישראל** (8.1.10):

"כשלעצמי, אני מתקשה לקבל את הטענה כי בכל מקרה של עבירת רכוש יחידה או עבירת רכוש לא מתוחכמת, לא קמה עילת מעצר. יש בגישה זו כדי לעודד בעקיפין ריבוי עבירות, שהרי כל שרשרת עבירות מתחילה בעבירה הראשונה, שמא יאמר העברייני לעצמו כי אין סיכון שייעצר ב"מכה" הראשונה. "פתאום קם אדם בבוקר ומוצא..." שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו... אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה... העבירות של גניבת רכב או התפרצות לדירה, גם אם אינן "מתוחכמות", הן מסוג העבירות שיש בהן מסוכנות אינהרנטית נוכח הפוטנציאל להתפתחות אלימה."

18. כלומר, בעבירות רכוש כגון גניבת רכב או התפרצות לדירה, קיימת עילת מעצר של מסוכנות, אשר עוצמתה גוברת ככל שמדובר בעבירות המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של עבריינים מספר, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים. המסוכנות נלמדת, כמובן, לא רק מהמעשה, אלא גם מהעושה, וככל שמדובר בעושה אשר לחובתו הרשעות קודמות, הרי שיש בכך כדי להגביר את מסוכנותו.

19. מובן הדבר כי כאשר עסקינן בשוהה בלתי חוקי אשר מבצע עבירות רכוש, יש לבחון את המשקל המצטבר של שתי עילות המעצר, החשש להימלטות והמסוכנות.

הפסיקה הנוהגת במקרים דומים

20. עיון בהחלטות בתי המשפט המחוזיים שניתנו במקרים דומים מלמד כי אין מגמה אחידה בסוגיית מעצרים או שחרורם של שוהים בלתי חוקיים אשר מבצעים עבירות רכוש, כגון גניבת רכב. כך למשל, ניתן למצוא מקרים בהם הורה בית המשפט על מעצרים עד תום ההליכים אף של נאשמים נעדרי עבר פלילי:

א. בעמ"ת (מח' י-ם) 10820-03-10 **אבו סמארה נ' מדינת ישראל** (25.3.10), נדחה ערר של נאשם אשר יוחסו לו עבירות של שהיה שלא כדין וגניבת רכב. בית המשפט (כב' השופט מ' י' הכהן) קבע כי על אף שהנאשם צעיר ללא עבר פלילי אשר זו היתה הסתבכותו הראשונה עם החוק, הרי שקיים חשש להימלטות נוכח היותו שוהה בלתי חוקי אשר עבר עבירה של גניבת רכב ועלול להישלח

למאסר, ועל כן לא ניתן להבטיח את התייצבותו גם באמצעות ערבויות כספיות.

ב. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 21984-04-14 **מדינת ישראל נ' נאטור** (22.4.14), התקבל ערר המדינה על שחרורו של נאשם אשר יוחסו לו עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון וביטוח. בית המשפט (כב' השופט י' שפסר) קבע כי הגם שהנאשם נעדר עבר פלילי, אין המדובר בעבירת כניסה לישראל בלבד אלא בליווי עבירות רכוש ועבירות אחרות וכן כי קמה עילת מסוכנות וכן חשש להימלטות ומשכך הורה על מעצרו עד תום ההליכים.

ג. בעמ"ת (מח' ב"ש) 59948-03-17 **מדינת ישראל נ' דיריה** (29.3.17), התקבל ערר המדינה על שחרורו של נאשם אשר יוחסו לו עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, התפרצות לבית עסק וגניבה ממנו והתפרצות לבית כנסת וגניבה ממנו. בית המשפט (כב' השופטת ח' סלוטקין) קבע כי הגם שמדובר בנאשם צעיר נעדר עבר פלילי הרי שנלוו לעבירת הכניסה לישראל עבירות רכוש בגינן צפוי הנאשם, אם יורשע, לעונש מאסר, ולפיכך לא ניתן לאיין את מסוכנותו. משכך הורה על מעצרו עד תום ההליכים.

ד. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 49888-06-17 **גלאד נ' מדינת ישראל** (20.7.17), נדחה ערר של נאשם אשר יוחסו לו עבירות של גניבת רכב בצוותא, קשירת קשר לפשע, שהייה שלא כדין ונהיגה ללא רישיון ובהעדר פוליסת ביטוח. בית המשפט (כב' השופטת נ' בכור) קבע כי הגם שהנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי, אין בחלופה כלשהי כדי לאיין את המסוכנות והחשש להימלטות מהדין. משכך הורה בית המשפט על מעצרו עד לתום ההליכים.

ה. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 14220-12-12 **מדינת ישראל נ' מוהר** (16.12.12), התקבל ערר המדינה על שחרורו של נאשם אשר יוחסו לו עבירות פריצה לרכב בצוותא, גניבת רכב בצוותא, נהיגה ללא רישיון ונהיגה, ללא פוליסת ביטוח ושהייה בישראל שלא כדין. בית המשפט (כב' הש' מ' ברנט) קבע כי הגם שמדובר בנאשם ללא עבר פלילי הרי שלא ניתן לאיין את החשש מהימלטות באמצעות ערבויות כספיות. משכך הורה בית המשפט על מעצרו עד לתום ההליכים בעניינו.

21. בכל הנוגע לשוהים בלתי חוקיים, אשר לחובתם עבר פלילי ממשי, אשר מבצעים לכאורה עבירות רכוש, הנטייה הינה להורות על מעצרו עד תום ההליכים (ראו למשל החלטת כב' השופט נ' הנדל בבש"פ 1266/17 **חושיה נ' מדינת ישראל** (8.2.17); החלטת כב' השופט א' יקואל בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 24829-03-17 **עלאמה נ' מדינת ישראל** (2.4.17); החלטת כב' השופטת מ' ברנט בעמ"ת 52935-08-17 **אלקרעאן נ' מדינת ישראל** (31.8.17)).

22. לעומת זאת, קיימות החלטות אשר מורות על שחרורם של משיבים, תושבי האזור, אשר ביצעו עבירות רכוש בנסיבות דומות, כאשר בחלק מהמקרים מדובר אף במשיבים בעלי עבר פלילי:

א. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 50511-01-17 **שלבי נ' מדינת ישראל** (29.3.17), התקבל ערר של שלושה נאשמים אשר יוחסו להם בשישה אישומים, עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, פריצה לרכב, החזקת מכשירי פריצה, ניסיון גניבת רכב, קשירת קשר לבצע פשע, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח אשר בוצעו כולם באותו יום. בית המשפט (כב' השופט א' יעקב) קבע כי על אף שלחובתם הרשעות קודמות ותלויים נגדם מאסרים על תנאי ניתן להורות על שחרורם בתנאים מגבילים. בית המשפט הורה על שחרורם בכפוף להפקדה של 25,000 ₪ וערבות צד ג' בגובה של 30,000 ₪.

ב. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 57081-08-16 **מדינת ישראל נ' אכבריה** (30.8.16), נדחה ערר

המדינה נגד שחרורם בתנאים מגבילים של שני נאשמים אשר יוחסו להם עבירות של שהיה בישראל שלא כחוק, פריצה לרכב, גניבת רכב, גרימת חבלה במזיד לרכב ונהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. הנאשמים היו נעדרי עבר פלילי וביצעו את העבירות בצוותא חדא. בית המשפט (כב' השופטת ז' בוסתן) קבע כי החלטת השחרור בתנאים של הפקדת 12,000 ₪ למשיב 1 ו- 8,000 ₪ למשיב השני, לצד ערבות צד ג' של 20,000 ₪.

ג. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 45691-07-16 **שאהין נ' מדינת ישראל** (9.8.16), התקבל ערר של נאשם שיוחסו לו עבירות של שהייה בלתי חוקית, קשירת קשר לפשע, גניבת רכב בצוותא, נהיגה על ידי בלתי מורשה, נהיגה ללא ביטוח, הפרעה לשוטר, מעשה פיזיות ורשלנות וגרימת תאונת דרכים, גרימת נזק וחבלה והחזקת מכשירי פריצה. בית המשפט (כב' השופטת ו' מרוז) קבע כי יש לבחון בעניינו של הנאשם חלופת מעצר והורה על החזרת הדיון לבית משפט קמא, אשר בחן כאמור חלופה ושיחרר את הנאשם תחת הפקדה של 20,000 ₪ וערבות עצמית וצד ג' בסך של 30,000 ₪ כל אחת.

ד. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) 25170-12-13 **מדינת ישראל נ' איברהים** (12.12.13), נדחה ערר המדינה נגד שחרורו של נאשם אשר יוחסו לו עבירות של כניסה ושהייה בלתי חוקית בישראל, גניבת רכב, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. בית המשפט (כב' השופט א' יעקב) קבע כי נוכח היות הנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי רלוונטי יש בתנאי השחרור שנקבעו כדי להשיג את תכלית המעצר ומשכך אישר את החלטת שחרורו.

ה. בעמ"ת (מח' מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' גמור** (8.6.14), נדחה ערר המדינה נגד שחרורם של נאשמים אשר יוחסו להם עבירות של כניסה לישראל שלא כדין, קשירת קשר לפשע, גניבת רכב, חבלה במזיד ברכב, החזקת כלי פריצה ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. בית המשפט (כב' השופט א' יעקב) קבע כי לא נפלה שגגה מאת בית משפט קמא עת הורה על שחרורם בתנאים ואולם בית המשפט החמיר בתנאי השחרור.

23. באיזון בין הגישות השונות, סבורני כי ככלל, בעבירות של שהייה בלתי חוקית בישראל, בצירוף עבירות רכוש משמעותיות, כגון: גניבת רכב, כאשר עילת המעצר המרכזית הינה עילת ההימלטות, בעוד עילת המסוכנות הינה בעוצמה חלשה, וכאשר עסקינן בנאשמים נעדרי עבר פלילי או בעלי עבר פלילי קל מאוד, הנטייה צריכה להיות לשחרור בערבויות משמעותיות. לעומת זאת, כאשר עילת המסוכנות הינה ממשית, בין אם בשל אופן ביצוע עבירת הרכוש (כגון: תחכום, התארגנות, ריבוי מקרים, נהיגה מסוכנת וכיוב'), ובין אם בשל עברו הפלילי של המשיב, ולצדה עילת ההימלטות, הרי שהנטייה צריכה להיות למעצר.

מן הכלל אל הפרט

24. נגד המשיב הוגש כתב אישום, לפיו נכנס המשיב אל תחומי מדינת ישראל, גנב רכב, החליף את לוחיות הרישוי של הרכב בלוחיות מזויפות ונהג בו ללא שיש ברשותו רישיון נהיגה או ביטוח. בהמשך כאשר נדרש לעצור על ידי השוטרים המשיך בנסיעה מהירה עד שנחסם נתיב נסיעתו ואז החל לברוח רגלית עד אשר נעצר.

25. בכל הנוגע לעילת ההימלטות, הרי שעוצמת העילה גבוהה, וזאת הואיל ואם יורשע המשיב בדיון, צפוי לו עונש מאסר בפועל ממושך של חודשים לא מעטים. כמו-כן, ניסיונו להימלט מן השוטרים, ברכב ולאחר מכן ברגל, מחזק את החשש מהימלטות.

עמוד 7

26. בכל הנוגע לעילת המסוכנות, הואיל והמשיב ביצע עבירות נוספות, מלבד עבירת כניסה לישראל שלא כדין, לא עומד החשש בדבר הימלטותו מן הדין לבדו, אלא נוספת לו עילת המסוכנות. עם זאת, בשים לב לכך שאין המדובר בעבירה שבוצעה באורח שיטתי, בהיקף ניכר, תוך התארגנות, או תוך שימוש באמצעים מתוחכמים, הרי שרף המסוכנות במקרה דנן אינו גבוה. אף ההימלטות מן השוטרים לא הובילה לנהיגה פזיזה ורשלנית או לסיכון חיי אדם, כך שאין המדובר ברף גבוה של מסוכנות. עוד יש לציין, כי עסקינן במשיב צעיר, יליד 1995, ללא הרשעות קודמות, אשר זו לו כניסתו הראשונה לישראל. מכאן שאין המדובר במי שכבר הפר אמון שניתן בו.
27. משהוברר כי בעניינו של המשיב קמות עילות מעצר אלו, יש לבחון אם חלופה כלשהי למעצר עשויה, ברמה העקרונית, להפיג את המסוכנות המיוחסת למשיב ולהפחית את החשש להימלטות מאימת הדין.
28. סבורני כי נוכח העובדה שמדובר במשיב יליד 1995, שזוהי לו פעם הראשונה שנכנס לישראל שלא כחוק, נעדר עבר פלילי שזוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים, ונסיבות ביצוע העבירות, שאינן מהחמורות, אינן מלמדות על תחכום, ריבוי מעשים או על עשיית העבירות בצוותא, ניתן להסתפק בפגיעה פחותה בחירותו של המשיב מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי וכי במצב דברים זה לא שגה בית משפט קמא שעה שהעדיף את שחרורו כנגד המצאת ערבויות על פני מעצרו של המשיב.

שיעור הערבויות

29. כאמור לעיל, במקרה דנן לא נפל פגם בהחלטה העקרונית להורות על שחרור בערבויות. עם זאת, סבורני כי הערבויות שאותן קבע בית המשפט קמא ובפרט סכום ההפקדה שנקבע, אין בהם כדי להוות ערבות מספיקה כדי שהמשיב יתייצב לדיונים בעניינו. שיעור הערבויות, ובפרט סכום ההפקדה, צריכים להיות בהתאמה לעונש הצפוי למשיב אם יורשע בדין, כדי שיהוו עבורו תמריץ מספיק להתייצבות למשפטו, שאלמלא כן יעדיף המשיב שלא להתייצב למשפט ושהערבויות יחולטו. לפיכך, במקרה של כתב אישום בעבירות שהייה בלתי חוקית ביחד עם עבירות רכוש, כגון: גניבת רכב, אשר הענישה המקובלת בגינן הינה של מאסרים בפועל לתקופה ממשית, הערבויות צריכות להיות כאלה אשר המשיב לא יבכר את חילוטן על-פני התייצבותו למשפט ולמאסר.
30. בהקשר זה יפים הדברים שנקבעו בעניין קונדוס לעיל:
- "ככלל, מקום שמוצא בית המשפט כי ניתן לשחרר נאשם לחלופת מעצר באזור, ייעשה הדבר בכפוף להפקדה כספית משמעותית ולהעמדת ערבים שהינם אזרחי ישראל, שיתחייבו לערובות כספיות משמעותיות".
- כך למשל בבש"פ 9867/05 **חמאד נ' מ' מדינת ישראל** (8.11.15) הורתה כב' השופטת (כתוארה אז) מ' נאור על שחרור משיב בהפקדה בסך של 35,000 ₪, וערבות צד ג' בסך של 50,000 ₪.
31. הפקדה של 5,000 ₪, כפי שנקבעה בעניינו של המשיב על ידי בית המשפט קמא, אין בה כדי להבטיח ברמה סבירה את התייצבותו להמשך הדיונים בעניינו, ולמאסרו, אם יורשע ויוטל עליו מאסר בפועל וזאת אף בהתחשב במצבו הכלכלי. לפיכך סבורני כי ראוי שיקבעו תנאים משמעותיים יותר.

סוף דבר

32. אשר על-כן, אני קובע כי חלף הערבויות שניתנו בבית-המשפט קמא, השחרור יהיה בכפוף לערבויות הבאות:

א. התחייבות עצמית בסך 50,000 ₪.

ב. שתי ערבויות צד ג' של אזרחי מדינת ישראל בסך של 50,000 ₪ כל אחת.

ג. הפקדה במזומן או בערבות בנקאית בסך של 35,000 ₪.

לא יעמוד המשיב בתנאים האמורים, יותר במעצר, ויובא לדין בבית-משפט השלום ביום 1.10.17.

ניתנה היום, כ"ח אלול תשע"ז, 19 ספטמבר 2017, בנוכחות הצדדים.